

ΑΠΟ ΤΗ ΣΙΩΠΗ ΣΤΗ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ

09/09/26 έως 28/09/26

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Μανταλένα Μελισουργάκη Βόζνιακ
Λούλα Μεταξά

Με στήριξη:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE

Με ιδιαίτερη χαρά χαιρετίζω την έκθεση «Από τη Σιωπή στη Μεταμόρφωση», η οποία εντάσσεται στην Παράλληλη Δράση «ΓΥΝΑΙΚΕΣ – Πολιτιστική Κληρονομιά – Δημιουργία» του Φεστιβάλ Κρήτης, μιας πρωτοβουλίας της Περιφέρειας Κρήτης που αναδεικνύει τη γυναικεία παρουσία, εμπειρία και δημιουργία και δημιουργεί χώρους διαλόγου γύρω από την ισότητα, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα σύγχρονα κοινωνικά ζητήματα.

Η συγκεκριμένη έκθεση αποτελεί μια εικαστική διαδρομή που μας καλεί να σταθούμε απέναντι σε δύσκολες, συχνά αθέατες, όψεις της ανθρωπίνης και κοινωνικής εμπειρίας: τη βία, το τραύμα, τον φόβο, την κακοποίηση, τον αποκλεισμό και τη σιωπή. Ταυτόχρονα, όμως, μας καλεί να αναζητήσουμε εκείνες τις δυνάμεις που μπορούν να οδηγήσουν από την αναγνώριση και τη συνειδητοποίηση στη διεκδίκηση, την ανθεκτικότητα και τη μεταμόρφωση. Η τέχνη έχει τη μοναδική δύναμη να δίνει μορφή σε όσα δύσκολα μπορούν να ειπωθούν με λόγια. Να κάνει ορατό αυτό που παραμένει κρυμμένο, να μετατρέπει την προσωπική εμπειρία σε συλλογική μνήμη και να δημιουργεί χώρους στους οποίους μπορούμε να συναντηθούμε, να αναρωτηθούμε και να συνομιλήσουμε. Ιδιαίτερα όταν προσεγγίζει ζητήματα έμφυλης βίας και γυναικοκτονιών, η τέχνη μπορεί να λειτουργήσει ως πράξη μνήμης, αφύπνισης και κοινωνικής ευθύνης.

Η διαδρομή που προτείνει η έκθεση, από τη σιωπή στη συνείδηση και από τη συνείδηση στη μεταμόρφωση, έχει έναν ιδιαίτερο συμβολισμό. Η αναγνώριση είναι το πρώτο βήμα. Η δυνατότητα να μιλήσουμε, να ακούσουμε και να πιστέψουμε αποτελεί το επόμενο. Και η μεταμόρφωση δεν σημαίνει λήθη ούτε διαγραφή του τραύματος. Σημαίνει τη δυνατότητα να ξαναβρούμε τη φωνή, τη δύναμη και τη σχέση μας με τη ζωή, να μετατρέψουμε τη μνήμη σε γνώση και τη γνώση σε διεκδίκηση μιας διαφορετικής πραγματικότητας.

Ιδιαίτερη αξία έχει το γεγονός ότι η έκθεση πλαισιώνεται από ένα πολυθεματικό πρόγραμμα παράλληλων δράσεων, που διευρύνει τον διάλογο πέρα από τον εκθεσιακό χώρο. Η ποίηση και η μουσική, οι ξεναγήσεις από τους δημιουργούς, τα βιωματικά εργαστήρια, καθώς και οι δράσεις πρόληψης και ενημέρωσης για τις εξαρτήσεις, την κακοποίηση των γυναικών και τον σχολικό εκφοβισμό δημιουργούν ένα πεδίο συνάντησης της τέχνης με την εκπαίδευση, την πρόληψη και την κοινωνική παρέμβαση.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η συμμετοχή των παιδιών και των νέων σε δράσεις που καλλιεργούν την ενσυναίσθηση, την αποδοχή της διαφορετικότητας, τον αλληλοσεβασμό και την ικανότητα να αναγνωρίζουν και να απορρίπτουν τη βία. Η πρόληψη ξεκινά από νωρίς: από

τον τρόπο με τον οποίο μαθαίνουμε να σχετιζόμαστε, να σεβόμαστε τα όρια του άλλου, να υπερασπιζόμαστε όποιον βρίσκεται σε ευάλωτη θέση και να μη θεωρούμε ποτέ τη βία φυσιολογική ή αναπόφευκτη.

Αυτή ακριβώς τη σύνδεση ανάμεσα στον πολιτισμό, τη δημιουργία, την ισότητα και την κοινωνική ευαισθητοποίηση επιδιώκει να υπηρετεί και η Παράλληλη Δράση «ΓΥΝΑΙΚΕΣ» του Φεστιβάλ Κρήτης. Μέσα από διαφορετικές μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης και δράσεις σε ολόκληρη την Κρήτη, επιδιώκουμε να αναδεικνύουμε τη συμβολή των γυναικών στον πολιτισμό, να φωτίζουμε τις εμπειρίες και τις διαδρομές τους, αλλά και να ανοίγουμε δημόσιες συζητήσεις γύρω από ζητήματα που εξακολουθούν να απαιτούν συλλογική εγρήγορση και δράση.

Για την Περιφέρεια Κρήτης, ο πολιτισμός και η ισότητα αποτελούν δύο πεδία πολιτικής που συναντώνται και αλληλοτροφοδοτούνται. Πιστεύουμε σε έναν πολιτισμό που δεν περιορίζεται στην αισθητική εμπειρία, αλλά συνομιλεί με τα μεγάλα ζητήματα της εποχής μας, δημιουργεί χώρο για φωνές που συχνά δεν ακούγονται και συμβάλλει στην οικοδόμηση μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς, διακρίσεις και έμφυλη βία.

Θα ήθελα να συγχαρώ θερμά τις δημιουργούς Μανταλένα Μελισσουργάκη Βοζνιακ και Λούλα Μεταξά, καθώς και όλους και όλες όσοι/όσες συμβάλλουν στην πραγματοποίηση της έκθεσης και των παράλληλων δράσεων. Η δημιουργική τους προσπάθεια μάς υπενθυμίζει ότι απέναντι στη βία και τη σιωπή δεν αρκεί να είμαστε θεατές. Χρειάζεται να βλέπουμε, να ακούμε, να μιλάμε και να δρούμε.

Γεωργία Μηλάκη

Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού και Ισότητας

Περιφέρεια Κρήτης

Από τη Σιωπή στη Μεταμόρφωση

Μια εικαστική διαδρομή για τη βία, τη συνείδηση, την ισότητα και τη μετατραυματική ανάπτυξη

Η έκθεση «Από τη Σιωπή στη Μεταμόρφωση» αποτελεί μια εικαστική διαδρομή που πραγματεύεται το τραύμα, τη βία, τη σιωπή, τη συνειδητοποίηση και τη δυνατότητα του ανθρώπου να μετασχηματίζει την οδύνη σε νέα μορφή δύναμης, μνήμης και ζωής.

Η έκθεση αναπτύσσεται σε διαδοχικούς χώρους, οι οποίοι λειτουργούν όχι απλώς ως αίθουσες παρουσίασης έργων, αλλά ως στάδια μιας εσωτερικής και κοινωνικής πορείας: από την αναγνώριση της βίας, στη συνείδηση, και από εκεί στη διαρκή μεταμόρφωση.

Η πρώτη αίθουσα είναι αφιερωμένη στις γυναικοκτονίες. Μέσα από ένα εικαστικό installation, ο θεατής έρχεται αντιμέτωπος με ένα από τα πιο επώδυνα και επείγοντα κοινωνικά φαινόμενα της εποχής μας: την ακραία μορφή έμφυλης βίας, εκεί όπου η ανισότητα, ο έλεγχος, η σιωπή και η κακοποίηση μπορούν να οδηγήσουν στην απώλεια της ζωής μιας γυναίκας. Ο χώρος αυτός λειτουργεί ως τόπος μνήμης, μαρτυρίας και αφύπνισης. Δεν επιχειρεί να αναπαραστήσει απλώς το γεγονός, αλλά να αναδείξει την ανάγκη να μη μένει καμία μορφή βίας αόρατη, ανομολόγητη ή κοινωνικά αποσιωπημένη.

Η δεύτερη αίθουσα διευρύνει το βλέμμα προς άλλα κοινωνικά τραύματα: τον πόλεμο, τη βία, την παιδική κακοποίηση, τον φόβο, τον αποκλεισμό και κάθε μορφή ανθρώπινης εμπειρίας που αφήνει βαθιά ίχνη στο σώμα, στη μνήμη και στην ψυχή. Τα έργα καλούν τον θεατή να σταθεί μπροστά σε όσα συχνά αποφεύγουμε να δούμε. Να αντικρίσει το τραύμα όχι ως μακρινή έννοια, αλλά ως πραγματικότητα που μπορεί να υπάρχει γύρω μας, δίπλα μας, ακόμη και μέσα μας.

Στη συνέχεια, η διαδρομή οδηγεί στην Αίθουσα της Συνείδησης. Εδώ το ζητούμενο δεν είναι ακόμη η λύτρωση, αλλά η αναγνώριση. Για να μπορέσει κάτι να αλλάξει, πρέπει πρώτα να γίνει ορατό. Να ονομαστεί. Να ειπωθεί. Είτε αφορά εμάς είτε κάποιον άλλον, το τραύμα παραμένει ισχυρό όσο μένει κρυφό, σιωπηλό ή αδιανόητο. Η συνείδηση αποτελεί το πρώτο ρήγμα στη σιωπή. Είναι η στιγμή που ο άνθρωπος, αλλά και η κοινωνία, σταματά να προσπερνά, να δικαιολογεί ή να αποσιωπά αυτό που συμβαίνει.

Η έννοια της ισότητας διατρέχει ολόκληρη την έκθεση ως βαθύτερο αίτημα και προϋπόθεση μιας πιο ανθρώπινης κοινωνίας. Η ισότητα δεν παρουσιάζεται μόνο ως θεσμική ή κοινωνική αξία, αλλά ως καθημερινή πράξη αναγνώρισης της αξιοπρέπειας, της φωνής και της ύπαρξης κάθε ανθρώπου. Ιδίως απέναντι στην έμφυλη βία και στις γυναικοκτονίες, η ισότητα δεν μπορεί να παραμένει αφηρημένη ιδέα. Γίνεται ευθύνη, στάση, βλέμμα και πράξη.

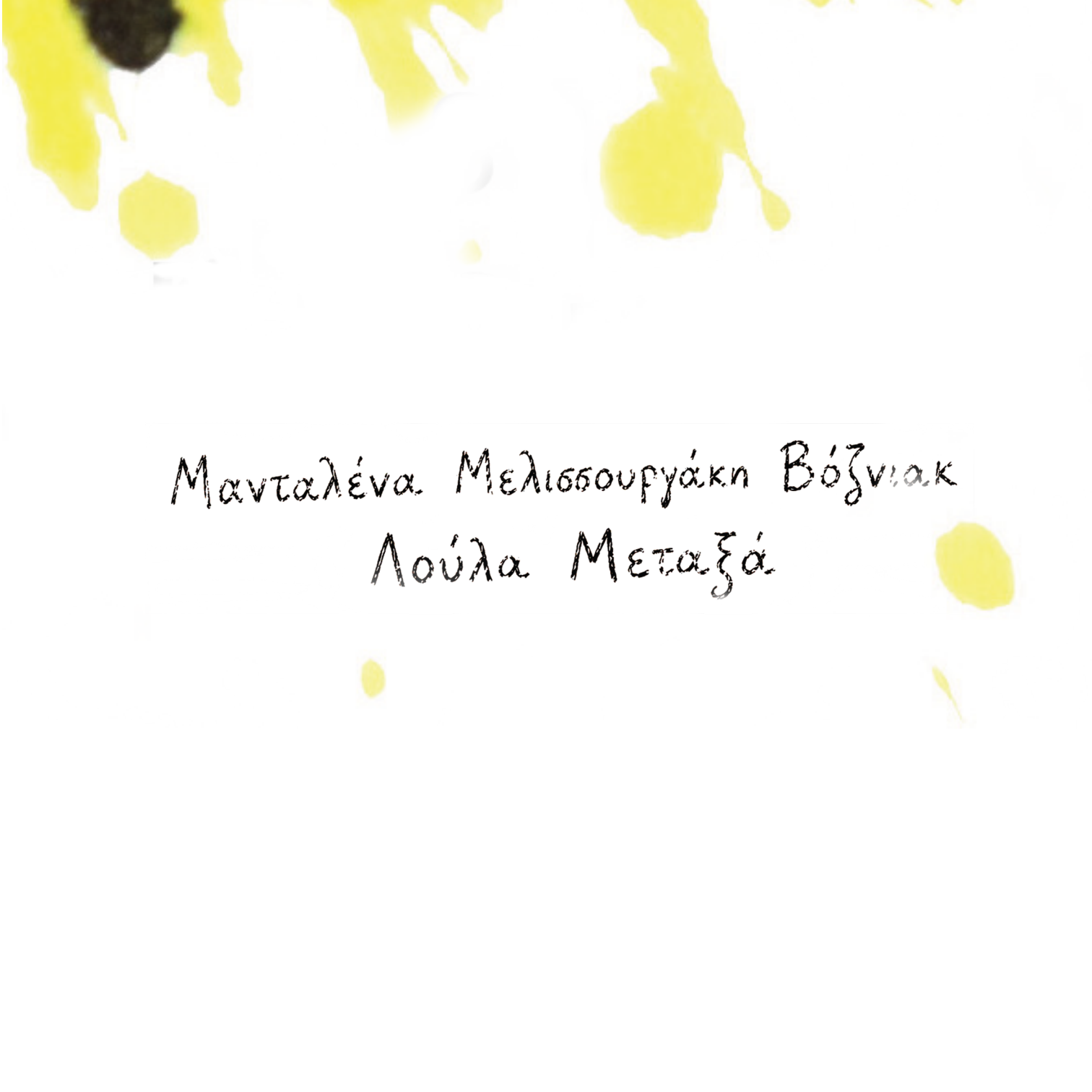
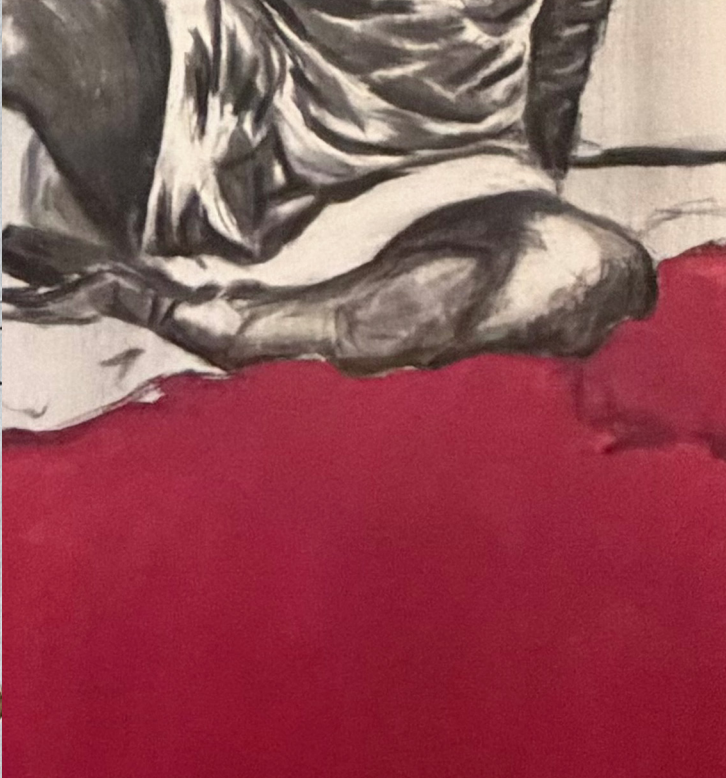
Η τελική μεγάλη αίθουσα δεν παρουσιάζει ένα οριστικό τέλος ούτε μια εύκολη θεραπεία. Αντίθετα, αναδεικνύει τη μεταμόρφωση ως μια συνεχή διαδικασία. Το τραύμα δεν εξαφανίζεται πάντα. Μπορεί όμως να αλλάξει θέση μέσα στον άνθρωπο. Μπορεί να πάψει να είναι μόνο πληγή και να γίνει μνήμη, γνώση, δύναμη, ταυτότητα, δημιουργία. Ο θρίαμβος δεν βρίσκεται στην απουσία του πόνου, αλλά στη δυνατότητα του ανθρώπου να συνεχίζει να μεταμορφώνεται μέσα από αυτόν.

Η έκθεση αντλεί έμπνευση από σύγχρονες ψυχολογικές προσεγγίσεις γύρω από το τραύμα, τη συνειδητοποίηση, την αφήγηση και τη μετατραυματική ανάπτυξη. Σύμφωνα με αυτές, η πορεία από το τραύμα προς την αποκατάσταση δεν είναι γραμμική ούτε οριστική. Ξεκινά με την αναγνώριση, περνά μέσα από τη δυνατότητα να μιλήσουμε και να νοηματοδοτήσουμε αυτό που συνέβη, και συνεχίζεται ως μια διαρκής πράξη επανασύνδεσης με τον εαυτό, τους άλλους και τη ζωή.

Με αυτόν τον τρόπο, η έκθεση δεν επιχειρεί μόνο να παρουσιάσει έργα τέχνης, αλλά να δημιουργήσει έναν χώρο συνάντησης, μνήμης, ευαισθητοποίησης και εσωτερικής μετακίνησης. Έναν χώρο όπου η σιωπή μπορεί να σπάσει, η βία να αναγνωριστεί, η ισότητα να αναδειχθεί ως ουσιαστική κοινωνική ανάγκη και το τραύμα να ιδωθεί όχι ως τέλος, αλλά ως αφετηρία μιας δύσκολης, βαθιάς και διαρκούς μεταμόρφωσης.

Μανταλένα Μελισσουργάκη Βοζνιακ
Λούλα Μεταξά

Μανταλένα Μελισουργάκη Βόζνιακ
Λούλα Μεταξά

ΤΟ ΚΑΚΟ ΚΑΙ ΘΡΕΦΕΙ

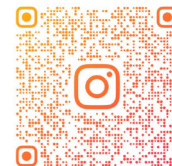
1

A

Μανταλένα Μελοσυργάκη Βόζνι.α.κ

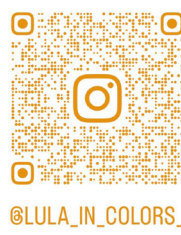

©MAGDALENAWOZNIAKMELISSOURGAK

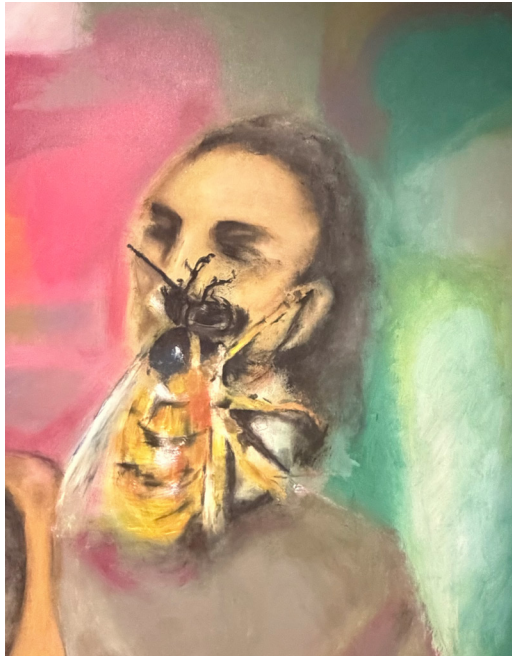
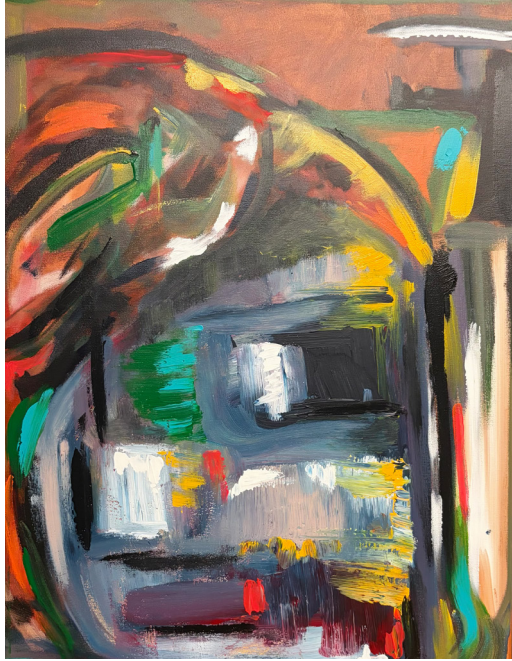

Λούλα Μεταξά

@LULA_IN_COLORS_

Με στήριξη:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE

where
you
find
these days?

